

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencle, MA v právní věci žalobkyně: **O. T.**, zastoupená Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Hrdinů 1634/3, Praha, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2015, č. j. MV-165463-4/SO-2015,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 19. 11. 2015, č. j. MV-165463-4/SO-2015, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11.228 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka, advokáta, se sídlem Příkop 8, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobkyně se žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 7. 12. 2015 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2015, č. j. MV-165463-4/SO-2015, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „Ministerstvo“ nebo „prvostupňový orgán“) ze dne 1. 10. 2015, č. j. OAM-9748-21/TP-2015 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž Ministerstvo zamítlo žádost o povolení k trvalému pobytu dle § 87k odst. 1 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. 12. 2015 (dále též „zákon o pobytu cizinců“) neboť v řízení nebyly potvrzeny důvody dle ustanovení § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

II. Obsah žaloby

[2] Žalobkyně brojí proti tvrzení, že není rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Zdůrazňuje, že není třeba k výkladu pojmu rodinného příslušníka užívat Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 30. 4. 2004 (dále též „Směrnice“). Směrnice, dle žalobkyně, rozšiřuje a zpřísňuje podmínky stanovené vnitrostátní úpravou. Poukazuje na ustanovení čl. 37 Směrnice a bod 29 její preambule, podle kterých směrnici nejsou dotčeny příznivější vnitrostátní předpisy. Směrnice se tak nevztahuje na žalobkyni, jelikož její výklad by byl v její neprospěch. Žalobkyně zdůrazňuje, že žije se svoji babičkou, přičemž ostatní, kteří s nimi žijí ve společné domácnosti, jsou zaměstnaní a nemohou se o babičku starat. Uvádí, že pokud správní orgán požaduje doložení závislosti, je jeho rozhodnutí nezákonné, jelikož se jedná o požadavek nad rámec zákona. Žalobkyně poukazuje na to, že zamítnout žádost lze pouze, pokud nedoloží skutečnosti týkající se potvrzení dvou let nepřetržitého přechodného pobytu na území a jeden rok v postavení rodinného příslušníka občana ČR hlášeného na území k trvalému pobytu. Má za to, že správní orgán měl řízení zastavit, v případě, kdy má žalovaný za to, že se u žalobkyně jedná o cizinku, která není rodinným příslušníkem, a to z důvodu, že by se jednalo o otázku nikoli samotného merita věci, ale o otázku, zda je splněna jedna ze základních podmínek řízení, totiž že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana EU. Kdyby žádost podala, přičemž by nebyla rodinným příslušníkem, jednalo by se o žádost zjevně nepřipustnou.

III. Vyjádření žalovaného

[3] Žalovaný ve svém vyjádření, doručeném soudu dne 12. 1. 2016, uvádí, že žalobkyně neuplatila námitky v průběhu odvolacího řízení a nemohl tak posoudit jejich důvodnost. Podle žalovaného byl v daném případě dostatečně zjištěn skutkový stav věci ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „s.ř.“) a napadené rozhodnutí splňuje všechny požadavky, které správní řád stanovuje pro odůvodnění rozhodnutí. V podrobnosti odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby, neboť nevyčerpala řádné opravné prostředky.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[4] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Zdejší soud dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**, že napadené rozhodnutí žalovaného **nebylo vydáno** v souladu se zákonem.

[5] Spor v projednávané věci tkví v otázce, zda žalobkyně splňuje požadavky pro udělení trvalého pobytu, primárně, zda je v postavení rodinného příslušníka občana EU dle zákona o pobytu cizinců.

[6] Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně podala dne 11. 6. 2015 žádost o povolení k trvalému pobytu podle ustanovení § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dne 10. 6. 2015 žalobkyně formou „*Dokladu rodinného příslušníka občana České republiky*“ oznámila správnímu orgánu, že se svými dětmi žije ve společné domácnosti se svojí babičkou M. M. na adrese B. – M. 190/23. Žalobkyně dále uváděla, že společnou domácnost sdílí již více jak rok, kdy se žalobkyně stará o babičku z důvodu jejího věku a zdravotního stavu, přičemž babička žalobkyni vyživuje. Žalobkyně navrhovala provést šetření na adrese společné domácnosti, výslech její a jejích dětí a místo výslechu babičky, ze zdravotních důvodů, navrhovala výslech svého strýce S. A., nar. „X“.

[7] Žalobkyně doručila rodné listy, které dokazují, že je paní M. M. G. její babička, tedy matka její matky. Ze správního spisu dále vyplývá, že dne 24. 7. 2015 v 11:00 proběhlo šetření na místě bydliště žalobkyně, díky kterému bylo potvrzeno, že žalobkyně žije se svojí babičkou v přízemí domu od října 2014. Dům, ve kterém spolu s babičkou bydlí, patří sestřenci žalobkyně. K dalšímu dokazování formou výslechů, které žalobkyně navrhla, nedošlo. Dne 11. 9. 2015 byla žalobkyně vyrozuměna o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Dne 23. 9. 2015 se žalobkyně k podkladům písemně vyjádřila a zdůraznila, že provedeným místním šetřením bylo prokázáno společné soužití účastníků řízení. Dále uváděla, že přiznáním odkladného účinku ve věci podané žaloby proti rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 14. 2. 2013, č. j. MV-94315-3/SO/sen-2012 byl žalobě přiznán odkladný účinek, a pobyt žalobkyně tak lze považovat za pobyt přechodný. Žalobkyně poukazovala na to, že její pobyt a jejích dětí je na území ČR přechodný a je delší jak dva roky a nejméně jeden rok jsou rodinnými příslušníky státního občana České republiky, který je na území přihlášen k trvalému pobytu a sdílí s ním společnou domácnost, tedy žalobkyně tak splňuje podmínky uvedené v ustanovení § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[8] Žalobkyně podala žádost o trvalý pobyt na základě ustanovení § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, které zní: „*Ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie na jeho žádost povolení k trvalému pobytu po 2 letech jeho nepřetržitého přechodného pobytu na území, pokud je nejméně 1 rok rodinným příslušníkem státního občana České republiky, který je na území přihlášen k trvalému pobytu, nebo rodinným příslušníkem občana jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení*

k trvalému pobytu na území“ Žádost byla zamítnuta dle ustanovení § 87k odst. 1 písm. g) zákona o pobytu cizinců z důvodu, že nebyly prokázány skutečnosti uvedené v ustanovení § 87h zákona o pobytu cizinců.

[9] Pro posouzení, zda žalobkyně splňuje podmínky výše uvedené, je třeba dostatečně zjistit skutkový stav týkající se jejího postavení jako rodinného příslušníka dle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců. Ze zákona o pobytu cizinců ve znění do 17. 12. 2015 je zřejmé, že na žalobkyni nelze aplikovat ustanovení §15a odst. 1 ani odst. 2 zákona o pobytu cizinců, jelikož se v jejím případě nejedná o vztah manželský, ale vztah babička-vnučka, nejedná se o rodiče občana EU mladšího 21 let, není sama dítětem mladším 21 let a nejedná se ani o nezaopatřeného přímého příbuzného v souladu s ustanovením § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně by mohla splňovat podmínky dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bod 2, které zní: *„ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který **hodnověrným způsobem doloží, že je příbuzným, občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud je občanem Evropské unie vyživovaný.**“*

[10] Žalovaný uzavřel v napadeném rozhodnutí, že *„se ztotožňuje se závěry Ministerstva vnitra ohledně posouzení odvolatelkou uváděných skutečností tak, že odvolatelku nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, a proto jí nelze vydat povolení k trvalému pobytu podle ustanovení §87h zákona o pobytu cizinců, o které požádala. Ministerstvo vnitra se v napadeném rozhodnutí vypořádalo se všemi body ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců a přezkoumatelným způsobem se vyjádřilo ke každému z nich. Dle názoru Komise tak bylo řádně odůvodněno, proč odvolatelka není rodinným příslušníkem ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců.“*

[11] Je pravdou, jak uvádí žalovaný, že žalobkyně na základě výzvy k odstranění vad podání ze dne 1. 7. 2015, č. j. OAM-9748-11/TP-2015, k tomu, aby doložila tvrzení, že je rodinným příslušníkem dle ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, nedoložila jiné nové skutečnosti, přičemž doložila pouze svůj rodný list a rodný list své matky. Žalovaný tvrdí, že správní orgán postupoval v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, přičemž vycházel z doložených dokladů.

[12] Zdejší soud však zdůrazňuje, že žalobkyně v rámci správního řízení před prvostupňovým orgánem požadovala na doložení tvrzené závislosti na výživě ve vztahu babička-vnučka, dle ustanovení §15a odst. 2 bod 2 zákona o pobytu cizinců, výsledky rodinných příslušníků žijících ve stejném domě, spolu s návrhem na provedení místního šetření.

[13] Zdejší soud dospěl k tomu názoru, že v případě, kdy žalobkyně navrhla provedení důkazů v rámci správního řízení, které však provedeny nebyly (výsledky) a žalovaný, ani prvostupňový orgán se k navrhovaným důkazům nevyjádřil, jedná se, v projednávaném případě, o zásadní pochybení na straně správních orgánů. Prvostupňový orgán pouze uvádí, že *„do předmětné žádosti bylo doloženo pouze vyjádření účastnice řízení a její babičky ze dne 10. 6. 2015, v němž uvádí, že babička účastnici řízení vyživuje. Ačkoliv správní orgán dne*

1. 7. 2015 účastníci řízení (pod č. j. OAM-9748-11/TP-2015) vyzval k odstranění vad žádosti, konkrétně k předložení dokladu potvrzujícího splnění podmínky podle ust. § 87h odst. 1 písm. b) zák. č. 326/1999 Sb., v níž byla dostatečně poučena, kdo se ve smyslu ust. § 15a zák. č. 326/1999 Sb. považuje za rodinného příslušníka občana EU, žádný doklad prokazující skutečnost, že by účastnice řízení byla na své babičce výživou závislá, doložen nebyl. Správní orgán má tedy za to, že účastnice řízení nesplňuje podmínku uvedenou v ust. § 15a odst. 3 písm. a) bod 2 zák. č. 326/1999 Sb.“ Správní orgán nemůže tvrdit, že žalobkyně svou důkazní povinnost nesplnila. Žalobkyně v rámci správního řízení navrhla provedení důkazu svědeckou výpovědí, čímž splnila svoji důkazní povinnost. Bylo tudíž na správním orgánu, aby navržené důkazy provedl (jsou-li relevantní) a posléze je náležitě vyhodnotil.

[14] V projednávané věci je zásadní zjištění, zda lze žalobkyni považovat za rodinného příslušníka dle zákona o pobytu cizinců, a to z toho důvodu, zda lze posuzovat její žádost dle ustanovení § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Její navrhovaný důkaz formou provedení výslechů mohl prokázat uskutečnění oné závislosti na výživě mezi ní a babičkou dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Absence odůvodnění týkající se neprovedení důkazu je porušením základní zásady spravedlivého procesu. Správní orgány nejsou povinné provést všechny navržené důkazy, ale o všech navržených důkazech musí rozhodnout a v případě, že jim nevyhoví, musí odůvodnit své rozhodnutí, především z jakých důvodů dospěl k tomu názoru, že není třeba důkaz provést. K základním zásadám spravedlivého procesu odpovídá nejen možnost účastníka řízení vyjádřit se k provedeným důkazům a navrhnout důkazy vlastní, ale předně též povinnost správního orgánu o vznesených návrzích rozhodnout, i když jim nevyhoví, pak ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů tak učinil. K této otázce (nepřezkoumatelnost rozhodnutí) se vyjadřoval zcela konzistentně a opakovaně Nejvyšší správní soud (např. srov. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, a ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245). K otázce tzv. opomenutého důkazu se vyjádřil i Ústavní soud ve svých Nálezech např. sp. zn. III. ÚS 61/94, I. ÚS 549/2000 apod.

[15] Z návrhu žalobkyně bylo zřejmé, že tímto důkazem chtěla provést tvrzení, že je svojí babičkou vyživovaná. Tím, že se správní orgány nevyjádřily, ani nezhodnotily, dle základních zásad správního řízení, navržené důkazy, došlo k pochybení, které vedlo k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a k nedostatečnému zjištění skutkového stavu a nedostatečnému spisovému materiálu na základě kterého bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí a napadené rozhodnutí. Skutkový stav, který vzal správní orgán za základ pro napadené rozhodnutí, nemá dostatečnou oporu ve spisech. Není tak zřejmé, zda rozhodnutí správního orgánu vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. I přestože námitka nepřezkoumatelnosti nebyla žalobkyní uplatněna, soud se s ní musí *ex officio* vypořádat. Pokud by zdejší soud napadené rozhodnutí nezrušil dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zatížil by řízení vadou, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. (např. srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2007, č. j. 3 As 54/2006-71)

V. Shrnutí a náklady řízení

[16] S ohledem na vše shora uvedené soud shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení postupem dle § 76 odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl úspěšný žalobce zastoupen advokátem, tak mu přísluší právo na náhradu nákladů řízení dle Vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění k datu podání jednotlivých podání (§ 15 advokátního tarifu), které představuje odměna za právní zastoupení advokátem (tarifní hodnota dle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu v účinném znění) a to za 2 úkony právní služby dle § 11 odst. 1 advokátního tarifu (převzetí zastoupení a žaloba) a 2x režijní paušál dle § 13 advokátního tarifu, celkově ve výši vyčíslené na částku 6.800 Kč, tj. 8.228 Kč vč. DPH. Žalobci pak dále náleží zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Vše tedy celkem vyčísleno na částku 11.228 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23. března 2017

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu